

ROHKENENKO TUNNISTAA JA KATSELLA VANHUUTTA

HÄPEÄMÄTTÖMIÄ NUO VANHUKSET, KUN ”YHÄ LISÄÄNTYVÄT”

Ne uutisten "yhä lisääntyvät vanhukset", jotka köyhdyttävät ja huolestuttavat yhteiskuntaamme ovat kohta eläkkeelle jäävät ns. suuret ikäluokat. Lohdullista, että se kestää vain noin 5 vuotta. On nimittäin laskettu, että tuo eläköityminen tapahtuu vuosina 2007 – 2012. Mielenkiintoista on pohtia keitä kaikkia humpsauttaa eläkeloukkoon – eiköhän päivän poliitikkojakin. Joko-han Don Eerokin kuuluu joukkoon? Ainakin Erkki Tuomioja on kuuluisia 60-luvun radikaaleja. Ehtisivät nyt ensin otella puoluejohtajuudesta. Mainitsen näitä nimiä sen tähden, ettei ole kovin syytä huoleen. Arvelen nimittäin tuota porukkaa hyvinvoivaksi, hyväpalkkaiseksi ikäluokaksi. Tiedä, vaikka olisi muille jakaa niin terveyttä, omaisuutta kuin kekseliäisyyttäkin. Sen sijaan heitä vanhemmissa varmaan löytyy enemmän huonokuntoisia ja monenlaisien palveluiden tarpeessa olevia. Sitä ei voine kieltää eikä siitä vitsiä väentää, paitsi mikäli itse asianosaiset huulta heittävä.

Median sopulimentaliteetti (että yhtäkkiä kaikki sanovat yhtä ja samaa) silti suututtaa. Ovatko nuo kirjoittajat ottaneet selvää siitä kymmenientuhansien tervekuntoisesta eläkeläisten joukosta, jonka veroprocentti on korkeampi kuin monilla ansiotyössä olevilla? Näin vallassa olevat rokottavat heitä alentamaan elintasoaan, mutta silti he kiltisti tekevät yhteiskunnalle sen merkittävän palveluksen, että itse kukin hoitaa ainakin yhden eläkeläisen. Ja vielä! Uskon uusiin eläkeläisiin. He kyllä sauvakävelevät, jumppaavat, ratkovat ristisanoja ja osallistuvat uusiin "innovaatioihin". Kuin ruttoa he pelkäävät paapomista pillereillä sängyn pohjalle tms. Sen enempää en nyt uhoa, mutta alleviivaan vain, että eläkeläisongelmasta ruikuttaminen on loukkaavaa. On sentään kysymys muutamasta maastamme jälleenrakentaneesta sukupolvesta. On tämä ns. Hyvinvointi-Suomi kohta kuskattu Kiinaan ennen kuin sen rakentajille kiitosta sanotaan. Sen sijaan äkkiahneet firmat valtioneuvosto kinalossa ovat lähteneet hassaamaan ulkomaille tietävästi n. 34 miljardia euroa epäonnistuneisiin projekteihin. Söpisi hyvinkin pohtia, mistä nuo eurot nyt puuttuvat.

HYVINVOINTIKERTOMUS ”TURHAKKEITA” VARTEN

Hyvillä mielin olen pannut merkille kotikaupunkini ns. hyvinvointikertomuksen. Se on tehty päättäjille ja kaikkien keskusteltavaksi. Sillä pyritään yhteistyöhön, jotta ihmisten itsenäinen, turvallinen, terveellinen ja sosiaalinen selviytyminen ja viihtyminen omassa asuin- ja toimintaympäristössään toteutuisi. Tarvitaankin keskustelua alkaen masennuksesta ja työuupumuksesta niin aikuisväestössä kuin nuorisossa ja vanhuksissa. Työttömyyttäkin yhä on yli 10 % näilläkin kulmilla ja leipäjonot kukoistavat. Äskettäin Heikki Hursti, joka on lähtenyt seuraamaan vanhempiansa jälkiä nälkäisten ruokkijana kertoi, että hänen alkaessaan leipäjonossa oli noin 300 ihmistä ja nyt jono on kasvanut 600 henkeen. Puhutaan, että joitakin "jälleenmyyjäkin" näihin jonoihin on tullut.

Vielä siitä hyvinvointikertomuksesta, että kunta on luvannut uusia

jalankulku- ja pyöräteitä. Tähän saakka kun kaupunkia on rakennettu enemmän autoja kuin ihmistä varten. Miehiä raportti toruu siitä, että laiminlyövä kaveritensa tapaamista ja sitten valittavat, että on niin pitkästyttävää.

Raporttiin on varattu seurantaa 3 vuoden välein kullekin ikäryhmälle. Kunniaryhmä ovat 1926–30 syntyneet ja seuraavaksi 1936–40 syntyneet ja vielä 1946–50 syntyneet. Näin täällä meidät on nyt kartoitettu. Hyvässä toivossa eletään. Urheasti ylitetään ensin 70 vuoden rajapyykki ja vielä 75-vuotiainkin pyritään arkielämässä selviytymään niin kivuista, raihnaisuuksista kuin siivous- ja kotitöistä. Kunniakasta on, jos tarmokkuus riittää vielä ikkunoiden pesuunkin. Näkee sitten eteenpäin!

Hyvinvointikertomukseen vertailuksi kerron ystävästäni, joka aikoinaan teki elämän etenemislistansa tähän tapaan: keski-ikä, salaa hiipivä vanhuus, varhaisvanhuus, myöhäisvanhuus, ylpöt. Vielä alle 80-vuotiaaksi hän laski itsensä keskivanhoihin ja eli sitten vielä 88-vuotiaaksi. Ylpöksi asti ei ehtinyt. Hyvän elämän eli.

Äsken kuvaamani hyvinvointikertomus houkuttelee kysymään: Mitä luettelon litania "turvallinen, terveellinen ja sosiaalinen" mahtaa tarkoittaa? Hyvää ruoansulatustako ja unenlahjoja? Ainakin olisi helpoimmasta päästä ruveta niitä kyselemään. Entä muuta. Voisiko hoitohenkilö ihan toisinaan kysellä: Mitä sinulle kuuluu, kuka oikein olet, koetko elämäsi hyväksi ja mielekkääksi? Vastoin ensi-ajatusta oletan, että ikä ei välttämättä ennakoivastauksia. Olen poiminut muutaman aiheeseen liittyvän puheenvuoron:

Asevelikylän esittelystä nappaan veteraanilesken puheenvuoron: "Hyvä tässä on olla enkä halua minnekään ennen kuin hakevat multiin." Ohjelma näyttää muitakin tyytyväisiä. Ikä ei ehdista eikä huoli sen pahemmin yksinäisyydestä tai huonovointisuudesta. On naapureissa tuttuja ja terveyttäkin on.

Entinen virkanainen kirjoittaa yleisönosastossa: "Kävin pankissa. Voi, miten siellä kaikki on muuttunut. Ennen niin avara sali ja nyt ahtaat pilttuut. Palvelussakin kiireen ja vierauden tuntu." Vuodatuksensa lopussa hän puuskahtaa: "Miten meistä tavallisista kansalaisista on tullut tällaisia kiusallisia turhakkeita... varsinkin vanhoista, jotka eivät osaa maksaa laskujaan tietokoneella. Siitäkin moititaan, jos käy käteistä ottomatilta eikä marketin kassajonossa käytä maksukorttia."

Perheenäiti ja tiedotustyön ammattilainen purkaa tuntojaan Virpi Hämeen-Anttilan *Sokkoleikki*-kirjassa: "Mitä pahaa mä olen tehnyt, kun mulla on tällainen elämä. En tarkoita lapsia, en miestä enkä työtä. Jotain muuta on tunkenut ovesta sisään kutsumatta... jotain hiton tyhjyyttä! Sitä, että on yli 40 vuotta, paljon yli ja alkaa ajatella, että tahtoisi jotain muuta... uutta, ettei kaikki olisi ohi, ettei elämä olisi ohi!" Mietin, näinkö se vanhuus alkaa jo keski-ässä.

Syntymäpäiväkutsuilla tapaan viisikymppisen fysioterapeutin: "Mitä se niitä ihmisiä hyödyttää, että nupeloin ja venytän niitten niskaa, lihaksia ja jänteitä käsilläni. Se jokin, mikä merkitsee on kuitenkin niitten korvien välissä."

Hyvä! Hänelle on mahdollista hakeutua muuhun. Mieheensäkin on löytänyt mielekkyyttä kehitysaputyöstä. Mikä ettei, mutta pitihän sen fysioterapiainkin olla mielekästä. Kenen korvien väliä tässä pitäisi tarkastella?

VANHAN NAISEN SILMISTÄ KATSELEE MAAILMAA NUORI TYTTÖ

Kirjailija on radiohaastattelussa Nadja Novakin vieraana. Mitä on tulla vanhaksi? Olla vanha ja vielä voida hyvin. Hyväksyn tuon Eeva Kilven markkinoiman teesin otsikoksi. On se jotenkin ihan totta. Ehkä hyvinvointi onkin sitä, että vuosien lisääntyessä tuntee silti olevansa juuri sama minä kuin on aina ollut. Toisaalta kirjailija pyrkii tuolla teesillä sanomaan kanssaihmisille, yhteiskunnalle jotakin kokemuksellisesti tärkeää. Ehkä viesti viittaa siihen, että on tullut väärin kohdelluksi, ettei ole ollenkaan ymmärretty. Ja nyt kirjailijan on opetettava sellaista, mikä il-

man muuta tiedettiin, kun vielä kasvoimme perheissä, joihin kuuluivat ukit ja mummit ja vielä muita vanhoja sukulaisia tai kotihenkiä.

Se, mitä sanotaan sukupolvien väliseksi kuiluksi on varmaan monen kohdalla tullut kovin pelottavaksi eikä yhteys enää kannan sen yli. Siitä seuraa yksinäisyys. Elämä tuntuu olevan jossakin toisaalla ainakin vanhan ihmisen kannalta. Ei sitten kumma, jos alkaa tietynlainen kuihtuminen. Ensin ei ehkä mikään varsinainen sairaus, mutta omaan mieleen iskevä lähtölaskenta. On niitä sitten sopivia fyysisiä kremppoja ja raihnaisuuksia. Tuttavani oli painanut mieleensä varsinaisen vanhuusdiagnoosin: Kun nainen tulee vanhaksi niin niska ja hartiat vahvistuvat paksummiksi. Pää näyttää niiden väliseen kuoppaan pudonneelta. Rinnat valuvat, kuivuvat ja litistyvät, kurtistuvat. Reidet ja sääretkin ohenevat. Sen sijaan vyötärön ympärys kasvaa. Polvet ja niveletkin turpoavat, Ei yhtään mukava kuvaus. Epäoikeudenmukaiseltakin se tuntuu. Jos miehen vanhenemista kuvaillaan, niin puhutaan hienosti harmaantuvista ohimoista tai valkopartaisista ukkeleista, joihin vielä on helppo liittää hyväntahtoisuutta eikä sitä himmennä edes vähitellen ilmaantuva katkokävely eikä eturauhassyöpä, on vaan tuota "kuulasta, seesteistä ikääntymistä".

Eeva Kilpi ei kyllä noista jutuista juuri puhunut, mutta väitti, ettei hänen 90-vuotias tuttavansa mikään vanha vielä ollut, koska kykeni asumaan itseksensä ja oli niinkin onnekas, että pystyi näkemään, kuulemaan ja muistelemaan, puhelimellakin usein ottaa yhteyttä. Varmaan hän myös uskalsi ajatella ihan mitä itse tahtoi ja viittasi kintaalla niille, jotka suosittelivat muuttoa vanhusten taloon. Olisi niin pitänyt olla kuin muutkin ihmiset – niin kuin vanhusten kuuluu olla.

LUOVAA HÄPEÄMÄTTÖMYYYTTÄ JA JATKUVAA SAAMISTA

Toisenlaisena kapinallisena muistan Kuopiosta nyt jo edesmenneen Elina Karjalaisen. Katselin joskus Kauppakadun vastakkaiselta puolelta, kuinka häntä huonontuneen liikuntakykynsä takia autettiin taksiin. Haitta ja kipu oli iskenyt nivelrikoksiin sormiinkin. Uppo-Nallensa hän toki oli aikoja sitten kirjoittanut, mutta vieläkin tekstiä tuotti sanelemalla. Ja Elina saneli, kuinka häntä ärsytti, kun Savon sanomissa puhuttiin 60-vuotiaasta vanhuksesta. Oli hänkin 60 v. ja jo ylikin, mutta uskaltakoot tulla sanomaan vanhukseksi, hän uhosi. Fyysinen raihnaisuus hidasti, mutta ei estänyt häntä elämästä täydesti, suorastaan seikkailua elämä yhä oli. Kaikille muillekin Elina suosittelee ns. luovaa häpeämättömyyttä, toisten mielistelystä luopumista mutta ei silti häijyksi ryhtymistä. Kirjoittamisen lisäksi hän rakasti seikkailua lastenlastensa kanssa mm. kävellen vaatteet päällä järveen. Niiltä ajoilta hän ylpeänä toistaa nelivuotiaan ystävänsä pyyntöä: "Kun me ensi kesänä taas tullaan Suomeen, niin olethan mummi yhtä hupsu kuin ennenkin." Elinan mielestä mummouden parasta toteuttamista oli jättää kaikki kasvatuspuolet lasten nuorille vanhemmille. Ei ole kysymys siitä, miten vanha olet vaan m i t e n olet vanha, hän julisti.

Kriiseistä selvinneellä vanhalla ihmisellä on koeteltua henkistä kapasiteettia. Siinä on aineksia niin selviytymisistä kuin surusta ja menetyksen kokemisesta. Näitä ihminen muistaa, kokoaa, lajittelee ja muovaa. Asiat, tilanteet ja ihmiset saavat uusia merkityksiä. Ilo ja rento ilmapiiri houkuttelevat esille luovuuden. Runoilija, ja kuvataiteilija-piirtäjänä erityisen tunnettu Kylli-täti (Kylli Koski) osasi maalata myös sanoillaan. Hän kuvasi, kuinka tärkeätä on suostua niin muistelemiseen kuin sitten surusta ja menetyksistä luopumiseen. Hän sanoo, että se on myös jatkuvaa saamista. Jotakin menettää ja jotakin saa tilalle. Jos johonkin takertuu niin, ettei osaa päästää otettaan, menee elämä menojaan ja ihminen muuttuu virran kiveksi. Kiinni pitäminen, omistamisen halu on meissä voimakas ja liittyy jotenkin turvallisuuteen, vaikka ei taida sitä antaa. Ennemminkin turvallisuutta saa rakkaudesta.

Menetettyjen läheisten muistelu on varmaan monen vanhuksen joka-

päiväistä leipää. Olisiko meistä jakamaan sitä yhdessä. Kokemaan Kylli-tädin oivallusta, että läheisten menetykset pitäisi nähdä myös jatkuvana saamisena. Eikö olekin itkettävän upeaa, ettei rakastamiemme ihmisten menettäminen vie pois mitään, mitä heiltä saimme. Kannamme sitä käsissämme, sydämissämme aarteena, kiittoisuutena ja elämän voimana.

VAPAUTEEN LUOTUINA ELÄMÄN ARMOILLA

Lehtikirjoittelun myötä uudella tavalla ajankohtaiselta on alkanut tuntua se menetyks, että itse kunkin edessä häämöttää oma kuolema. Jo siitä puhuminen herättää monenlaisia tunteita. Pelätään, että ”arkku ja kuolevan viimeiset sanat” kuva-ruutuun tuomalla tehdään viihdettä liian vakavasta asiasta tai kenties sitä, että suututetaan ”kuoleman majesteettia”. Joku kiirehtii muistuttamaan, ettei kuolema ole mikään suurten ikäluokkien yksinoikeus tässä ajassa vaan että niin on tapahtunut sukupolvesta toiseen. Me vain emme ymmärrä vanhenemista ja sitä että tulee aika poistua, luopua elämästä...siitä ”kyllänsä saaneina”. Itse olen joskus maailman mullistuksia ja katastrofeja pelätessäni puolihuolettomasti hölähettänyt, että oma maailmanloppuni on, kun kuolen eikä siinä sen kummempaa. On se silti! Onneksi olen kokenut sellaisia läheisten lähtöjä, joiden kohdalla tuntuu tuo, että luopumisen ja menetyksen muisteleminen on jatkuvaa saamista. Tuo pätee erityisesti rippikoulunopettajaani Irja Kilpeläiseen, jonka olemuksesta välittyvä hyvinvointi ja meihin oppilaisiin kohdistuva välittäminen saivat kiintymään ja sanoisinko, että seuraamaan esimerkkiään...lähteä seuraamaan! Vuosikymmenten ystävyuden jälkeen painan mieleeni rivit, jotka hän on halunnut (kirjoittanut) kuolinilmoitukseensa: ”Kiitos Herra – Sinun maailmasi oli kaunis. Nyt olen valmis vastaanottamaan sen mitä vast’edes olet luova.” Mietin auttaisiko meitä kuoleman tyhjyyden pelon tullen luottamus uskollisen Luojan jatkuvaan luomistyöhön. Sairaalasielunhoitajana Irja lohdutti pelkääviä, ettei tarvitse osata kuolla. Ettei vielä siitäkään suorituspaineita! On liturgioita, että vanhuuden keskeinen haaste on minuuden eheytyminen, mutta on kuin Irja olisi opettanut, että rikkinäinenkin saa olla kuollessaan. Hyvä niin!

Tuohon jatkoksi esittelen ortodoksimunkki Serafimin ajattelua. Joulun alla ilmestyneessä kirjassaan *Vapaus* hän on ottanut tehtäväkseen korvien välin rassaamisen. Kieltämättä se mukavasti kutkuttaa. On ihan kiva tässä iässä toivottaa esim. ettei iällä muka ole väliä hyvinvoinnin tavoittelussa. Vai onko? Ei olisi yhtään hassumpaa olla aina juuri sopivan ikäinen olosuhteisiinsa ja aivoituksiinsa nähden. Siinäpä vapautta!

Ortodoksimunkki sanoo vapaudesta, että se on meidän elinikäinen tavoitteemme ikäkaudesta toiseen. Silti hän väittää, ettei tämä muka vapautta ihannoiva aikamme ole täysin ymmärtänyt sen käsittämätöntä syvyyttä. Jospa hän osuu oikeaan ainakin siinä, ettei vanhan ihmisen sulkeminen laitokseen ole mikään erinomaisen hyvä ratkaisu. Sillä kun on merkitystä tunnenko olevani vapaa, voinko valita, mitä haluan, miten toimin ja viimeistäänkin sen, miten asenoidun. Munkki sanoo, että ihmisen sisäisessä vapaudessa on kysymys olemassaolosta. Se on itsemääräämisoikeutta, tahdon vapautta, mielipiteen ja sen ilmaisen vapautta...vapautta luovuuteen. Voin hyvin, kun minulla on mahdollisuus vaikuttaa. Yhteiskuntamme voi hyvin, kun siinä on vapauden kulttuurin säteilyä. Ajatuksissani keskeytän tässä Serafimin kysymällä: Mitenkäs tämä uusliberalistiseksi muotoiltava markkinavoimien armoilla kelluva Suomi. Mahtavako digisovittimet tai superyliopistot enää ollenkaan säteillä niin sanottua ”pohjoismaista hyvinvointia”. Entä mitä tekevät EU tai Nato sokerijuurikkaan viljelijöiden itsemääräämisoikeudelle? Luultavasti munkki uskoo, että kyky luovuuteen näissäkin ongelmissa auttaa. Tai sitten ei. Mutta siihen hän uskoo, että ainutlaatuisena luotuna ihmisellä on kyky rajojensa ylittämiseen, että se on meidän erityisominaisuutemme ja että eläkeläiselläkin on mahdollisuus tähän luovaan itsensä ylittämiseen jos ja kun hän niin tahtoo.

Niitä filosofeja hän moitiskelee, joita moinen suuri vapaus hirvittää. Ne mielellään luettelevat ennalta määrättyjä ehtoja ja rajoja, että niin kuin kuu kiertää maata niin fyysiset tosiasiat säätelevät muutakin. Jopa niin, että eettiset ratkaisumekin olisivat johdettavissa atomien liikkeistä! Hän uskoo, että geeniteknologiakin hipoo tuollaista kohtalo-uskoa.

Uskaltaisikohan tuohon kommentoida, että tieteessäkin voisi joskus puhua ihan vaatimattomasti vain uskomuksesta! Tuolla en tarkoita kritiikkiä Serafimia kohtaan. Jokin omassa selkäpiissäni riemuitsee vapaudesta. En ole osannut jäljittää, mistä se tulee. Kasvatuksestako vai geeneistä, mutta se on – Luojan kiitos. Monesta pätkästä se on päästänyt kuten turhista auktoriteeteista, ylivoimaiselta tuntuvista tehtävistä, omista päähänpintymistä ja joskus hankaluutta aiheuttavista ihmissuhteista jne. On se auttanut jatkuvasti muistamaan esim. sitä, että elämässä on niin paljon sellaista, mitä ei kukaan meistä loppuun asti tiedä tai ymmärrä. Rohkeutta on, jo senkin tunnistaa ja sitä katsoo.

KOKEMUKSIA YHTEISYYDESTÄ

En malta olla lopuksi ihmettelemättä kuinka ryhmätyölle omistautunut yhdistyksemme on näin tahtonut keskittyä yksilön hyvinvointiin. Ehkä vain tässä nimenomaisessa numerossa. Nyt, kun olen kiltisti siitä tarinoinut otan vapauden puhua väitteestä, että ajastamme puuttuu kokemuksia yhteisyydestä. Kiirehdin vakuuttamaan, että kyllä semmoisia sentään on. Ihan kantapään kautta on sellaista kokemusta, on ryhmätyöyhdistyksistäkin, mutta kertokoot siitä muut. Kun nuorena teologina tulin nuorisotyöhön Töölön seurakuntaan, siellä olivat valmiina vastaanottamassa monet kerhot, Pärinäpirtin illoissa ja Mustasaaren kesäkodilla ”luuhaava” nuoriso, sen monet pumpput niin kuin ne itseään nimittelivät. Työtovereista pisimpään ystävänä ja vielä elossa olevana ”eläkeläisnuorena” vaikuttavaa Paavo Ripattia tässä mainostan Inkerin sukukansan lahjana Suomen kirkolle. Hän oli jo varhain oppinut tulemaan toimeen kaikenikäisten kanssa. Erityisesti nuoret antoivat arvoa hänen kekseliäisyydelleen, sketseilleen, iltanuotiotarinoilleen ja arjen keskellä kestäväälle uskonelämälleen. Näistä nuorista kasvoi vastuullisia, yhteistyöhön kykeneviä kerhonjohtajia, keskustelun vetäjiä ja rippikoulun isoisia. Osallisuus tuohon kaikkeen lämmittää yhä mieltä...ilona yhteisöllisyydestä.

Kirkolla ja kaupungilla tuli vastaan aikuisia, jotka saattoivat joskus suhtautua kovin varautuneesti nuorisoon niin kuin olisivat pelänneet, että nuoret ainakin suunnittelivat kolttosia jolleivät juuri jo olleet niitä tehneet. Sen tähden vieläkin tuhatkertaisesti kiitän sellaisia koteja kuin Etu-Töölön Tunturikadulla Hugo ja Sirkka Relanderin ja heidän omien nuortensa ”aina avointen ovien” kerrostalo. Tosiaankin siinä rapussa ei nähtävästi ollut häiriöksi se, että meluava joukko ravasi siellä vielä iltamyöhällä äiti-Sirkan keittiöön. Tämä hymyili meidät ovesta sisään, jäi joskus kuuntelemaan itse kunkin tärkeitä ja jätti meidät kaapimaan korpun tähteitä ruokakomerosta iltateen höystöksi. Kun äiti-Sirkka muutama vuosi sitten siunattiin Tempeliahaukion kirkossa ja siirryttiin muistotilaisuuteen, meitä oli monia ihmettelemässä keskenämme, kuinka äiti-Sirkasta oli itse kullekin välitynyt, että juuri minä olen hänen erityisystävänsä!

Opiskeluvuosilta kuuluisi oikeastaan muistella mukavia, lempeitä professoreita (kuten esim. Esko Haapaa) tai miksei erityislaatuisia mieleen jääviä (Maliniemiä). Kurssikokouksissamme olen huomannut, että heidät päihittää muistelun kohteena tiedekunnan notaari Kaarina Lujanen. Kunnianarvoiset kappalaiset, lehtorit ja kirkkoherrat muistavat miten hyvältä ujosta fuksista tuntui notaarirouvan lempeän ystävällinen palvelu ilmoittautuessa ja opastus myöhemmissäkin paperisodissa. Itse muistan Kaarinan vielä siinä ystäväpiirissä, jota tapasin Irja Kilpeläisen Jupperin kodissa. Kaarinakaan ei ole enää elossa eivätkä ne toiset Mikko ja Riitta Juva, Inga-Brita Castren, Vilho Närhi ja Niinivaarat Helliikki ja Erkki. Tämän joukon hyvinvointi ja luovuus ja varsinkin yhteiskunnallinen vaikuttaminen

on tunnettua. Sen sijaan ei ole kirkossa kuulutettu kuinka he jo ennen eläkevuosiaan nauttivat yhdessäolosta kuvitteellisessa vanhainkoti Iltta-auringossaan, jossa ei köpötellyt ryppyotsaisia asukkeja. Kadehdittavan hupsuttelun ohella siellä taidettiin kyllä pohtia niin diakonian kuin sielunhoidon kysymyksiä, ekumeniaa tai yliopiston kanslerin työhuolia. Taisi olla niin, että noissa bileissä leikatuista kuteista tehtiin poppanamatto emännälle synttärilahjaksi.

Juhlavasti sanon, että oman sukupolveni elämäkatsomukseen he ovat antaneet arvokkaita rakennusaineita ja vahvan haasteen yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Voisi sitä sanoa myös kutsuksi yhteisöllisyyteen (vaikka ilmaus onkin keksitty vasta Jokelan tragedian jälkeen).

On mukava joskus leikisti kuvitella heidät vanhainkoti Iltta-auringon pyöreään pöydän ääreen muistaen sitä jatkuvaa saamista, jota he meille edustivat ja Lauri Viitaa hieman mukaillen kuvitella, kuinka he joskus ajattelivat meitä ja koko tätä entistä vihreän kullan maata, nykyistä kännykkälandiaa ”...että siellä he kulkevat taivahan vanaa...peräkanaa huutaen huikaten parhaansa mukaan ettemme muuttuisi virran kiveksi kukaan!”